A D E V D E R G İ

Adil Efendi İlim, Kültür ve Yardımlaşma Dergisi

aylık dergi

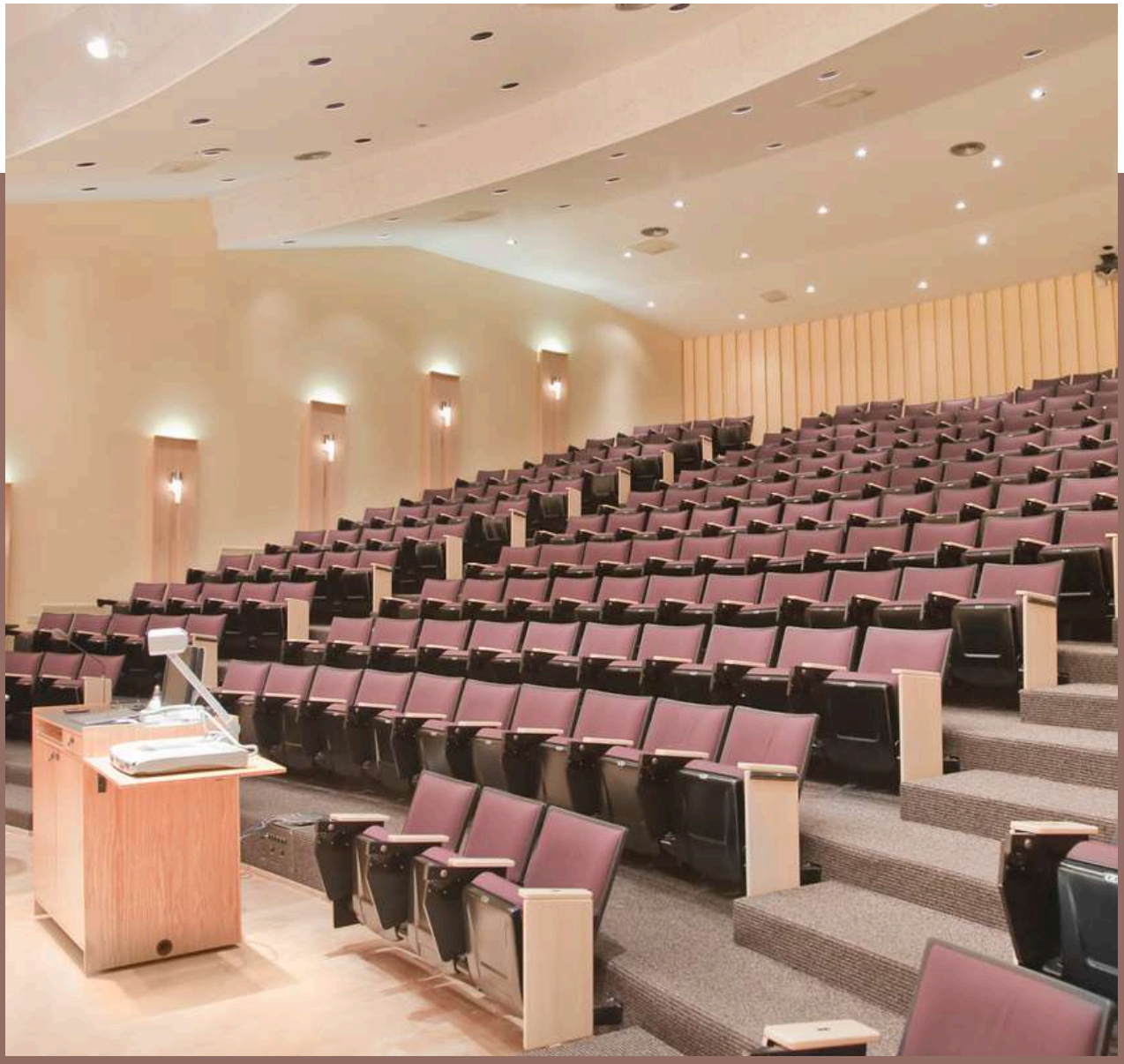

SAYI 20 | KASIM 2024

SERBEST KALEMLER

AKADEMİ SERÜVENİ

AKADEMİK KAYGILAR

adev

Baş Editör / Editor-in-Chef

Elif Merve Koç

Yardımcı Editörler / Associate Editors

Esra Öztürk - İpek Yıldırım - Elçin Esin Kaygın

Mert Aysoysal - Humeyra Heybet Gün

Yayın Kurulu / Editorial Board

Mahmut Önügören - Osman Nuri Önügören

Konuk Yazarlar / Guest Authors

Psk. Sevdenur Sevim

Mert Aysoysal - Gurbet Yakışan - Beyza Ekizoğlu

İrem Yılmaz - Taha Arslan - Berrin Önügören

Mustafa Semih Karcı - Vahap Ateşoğlu

Enes Karadeniz - Melike Semerci - Rojin Başar

ISSN: 2980-1257

Halıcılar Cad. No: 1/5 Emek Plaza Fatih/İSTANBUL
adilefendivakfi@gmail.com

İÇİNDEKİLER

AKADEMİ SERÜVENİ

04 NEDEN AKADEMİ DÜŞÜNMELİYİZ?

06 HOMO ACADEMİCUS VE İDEAL AKADEMİ ÜZERİNE BİR DENEME

07 NASÎRÜDDİN TUSÎ'YE GÖRE RUH SAĞLIĞI VE EĞİTİMİ

08 AKADEMİ

SERBEST KALEMLER

11 ORTA ÇAĞ'DA TIP VE "ŞİFACI"NIN YOLCULUĞU

12 YURTİÇİ VE YURTDIŞI SEYAHATLERİ

16 GELİŞEN TEKNOLOJİLERLE BERABER GEMİLERDEKİ ÇATIŞMA ÖNLEME SİSTEMLERİNİN İLERLEMESİ VE STCW'NİN ROLÜ

22 ESTETİĞİN SIRRI

AÇIK FİKİRLER

09 TEKNOLOJİNİN İNSAN HAYATINA ETKİLERİ

10 AİLE, YAS VE STRES

14 MEHMED ZAHİD KOTKU

18 TARİHTEKİ MÜPHEMLİĞİ MODERN DÜNYADAN ANLAMAYA ÇALIŞMAK

20 SAĞLIK BİLİMLERİ ÖĞRENCİLERİNDE ÖLÜM KAYGISI VE PSİKOLOJİK İYİ OLUŞ İLİŞKİSİ

23 HEMŞİRELİĞİN ÖNEMİ VE TOPLUMDAKİ ROLÜ

Neden Akademi Düşünmeliyiz?

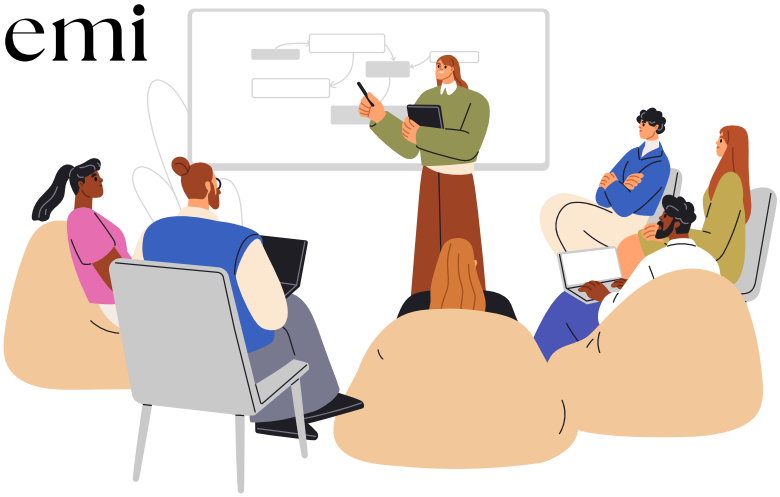

Akademinin büyülü dünyası; kahveyle ayakta kalma sanatı, uykusuz geceler, dağ gibi biriken okumalar, izleyemediğimiz filmler, okuyamadığımız romanlar ve bitmeyen kaygılar.

Akademi, bireyin bilgiye ulaşması, düşünce dünyasını genişletmesi ve topluma katkı sunmasını sağlayan temel bir alan olarak tanımlanır. Tabii, dikkat çekici bir ayrıntı var: Tanımda önce bireysel, sonra toplumsal amaçlara geçiliyor. Neden? Akademi bireysel bir serüven mi, yoksa kolektif bir sorumluluk mu?

Michel Foucault'nun "Bilgi güçtür" sözünü bir düşünelim. Bilginin gücü dedikleri şey aslında akademide nasıl yansıyor? Cevap basit: Akademide bu gücü elde etmek istiyorsanız, kendinizi kütüphanelere ve arşivlere gömmelisiniz. Sınırlarınızı zorlayacak o "güç" bir gün size akademik unvan olarak geri dönebilir. Ya da belki, adınızı bilen birkaç akademisyenin arasında prestij kazanırsınız. Belki de bu bahsettiklerimizin hiçbiri olmayıp sadece kendi merakınızı doyurur, ilmi bir tatmin içerisinde hayat sürersiniz.

Akademi: İnsanlık İçin Mi, Kendimiz İçin Mi?

Bu yolculukta akademi, insanlık tarihine katkı sağlama ve toplumları bilinçlendirme misyonları içerir. "Daha iyi bir dünya, daha şuurlu nesiller" dedik ya, akademi tam da bu hedeflerle yanıp tutuşur. Tabii, bu büyük hedeflere ulaşmak için yıllarca süren çalışmalar, teorik çözümler ve pratikten çoğunlukla uzak, derin analizler bekler. Max Weber de bu konuya değinmiştir: "Bilim bir meslek olarak, tutkulu bir bağlılık ve fedakarlık gerektirir." Yani, bir yandan topluma hizmet ediyorsunuz, diğer yandan uykusuz gecelerde boğuluyorsunuz. Tatmin? Belki bir parça. Ama "daha iyi bir dünya" mı? Şüpheli.

Manchester Merkez Kütüphanesi'nin kapısından geçerken sizleri Bacon'ın bir sözü karşılar.

"**Knowledge is Power".** Bilgi ve beceri sizlere kendinizi gerçekleştirme imkanı sunar. Bilginin bir araç olması, sizleri tahayyül etmediğiniz bir güce ulaştırma ihtimalini beraber getirir.

Akademinin Sınıfsal Destekçileri: Tarihin Zenginleri

Eğer tarihe göz atarsak, akademinin asırlardır sınıfsal bir yapıya oturduğunu görürüz. Özellikle Avrupa ve Osmanlı İmparatorluğu'nda, akademik düşüncenin destekçileri burjuva sınıfı ve devlet adamları olmuştur. Osmanlı döneminde Ali Kuşçu, Piri Reis ve Hezarfen Ahmet Çelebi gibi bilim insanları devlet himayesinde çalışmalar yapmıştır. Bu insanlar bir nevi "mecburi sponsorlar" tarafından desteklenmiş ve düşünceleri değerli kılınmıştır. Zira akademi, tarih boyunca finansal bir kazanç kapısı değil, "düşünce işçiliği" alanı olarak varlığını sürdürmüştür. Bu nedenle, akademiye gönül verenler zenginlik değil, "entelektüel sermaye" biriktirme yoluna gitmiştir.

Peki, Neden Akademiye Adım Atıyoruz?

Bir öğrenciyi akademiye iten veya akademide tutan etkenler nelerdir? Biraz sosyolojik ve psikolojik gözlem yapalım. Merak ve bilgiye açlık, yeni sorular sorma arzusu, cevap arama ve bilginin sınırlarını zorlama ihtiyacı kişiyi bu yola iter. Bir yanda derinlemesine analiz yapma ve eleştirel düşünme becerisi geliştirme isteği var; diğer yanda, akademik dünyada kendine bir yer edinme ve saygınlık kazanma arzusu. Yani, "Beni bilsinler, tanısınlar!" diyen o küçük sesin peşine düşen akademisyen adayları. Kariyer hedefi, alanında uzmanlaşma ve maddi kazanç sağlama hayali de akademiye çekici bir hava katar. Ne yazık ki, çoğu akademi adayının karşılaştığı gerçek, düşük maaşlar ve zorlu çalışma koşullarıdır. Yine de hayal edilen o prestijli "akademisyen" kimliği, çoğu kişi için yeterince çekicidir.

Entelektüel Nedir, Ne İşe Yarar?

Konu entelektüel olmaya geldiğinde, işte burada başlı başına bir soru yumağı ortaya çıkıyor. “Entelektüel nedir?” sorusuna cevap olarak şöyle diyebiliriz: Entelektüel, kendini topluma adamış, bilgiye ulaşmayı ve onu yaymayı amaç edinmiş kişidir. Ancak bir de gerçek dünyaya bakalım. Entelektüeller, toplumun çoğunluğu için pek bir şey ifade etmez; en iyi ihtimalle bir köşede ağır ağır okunacak kitapların yazarlarıdırlar. Michel Foucault, “Entelektüelin görevi, hakikatle oyun oynamak değil, hakikati söylemektir” der. Hakikatle oyuna gelince, akademide bazen öyle bir oyuna dönüşür ki, hakikat bir labirentin içinde kaybolur. Anlamdan uzak devrik cümleler, içinden çıkılmaz metaforlar, toplumdan izole yaşayan ve toplumu kelimeleriyle ifadeden yoksun okur-yazarlar.

Akademik Hayatta Gerekli “Nitelikler”

Peki, akademide kalıcı olmak isteyenler ne gibi niteliklere sahip olmalı? Bir liste yapacak olursak: okuma alışkanlığı, ilmi merak, sabır, eleştirel düşünce, özgürce tartışma isteği... Özellikle sabır çok önemli. Zira akademik süreçlerde, bilgiye ulaşmak, teoriler geliştirmek ve araştırmalar tamamlamak yıllar sürebilir. Akademik yaşam “yavaş ilerleyen” bir süreçtir; bazen bir teori geliştirmek bir ömür sürebilir.

Okuma alışkanlığı, seçtiğiniz alanda yetkin olmanız için kritik bir özelliktir. Ancak sırf bilgi biriktirmek yetmez; bu bilgilerin süreci, diğer bilgilerle mukayesesi ve eleştirisi de gereklidir. Aksi halde, bir bilgi “depolayıcı” olmaktan öteye gidemezsiniz. Weber’in dediği gibi: “Bilimin amacı, toplumsal gerçekliği anlamak ve onu açıklamaktır.” Ancak çoğu zaman bu amaç, karmaşık kavramlar ve teoriler arasında kaybolur.

Mentörlük ve Akademik Ağlar

Bu yolda yalnız yürümek istemeyenler için akademik ağ kurma büyük bir avantajdır. Seminerler, konferanslar ve çalıştaylar sayesinde alanınızdaki uzmanlarla tanışabilir, fikir alışverişinde bulunabilirsiniz. Mentörlük almak, sizi hem akademik bilgi açısından besler hem de yeni bakış açıları kazandırır.

Alışkanlıklarımıza neler eklemeliyiz?

- Çalıştığımız alana dair eski-yeni ve güncel okumalar
- Yazmak, en az okumak kadar sık tekrarla yapılmalı.
- Literatür taraması
- Disiplinlerarası okumalar
- Entelektüel birikimi yüksek kişiler ile istişare

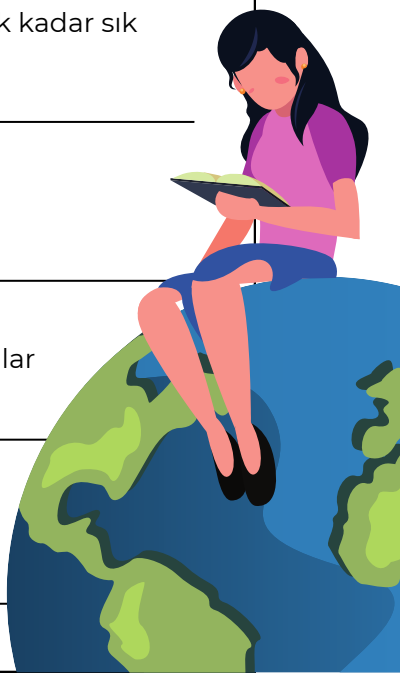

Ancak, mentörünüzle fikir ayrılıklarına düşmeniz de kaçınılmazdır. Bu durumda, akademik tartışmaların kaçınılmaz gerçeği olan “ego savaşlarına” hazır olun. Akademik camiada her bir birey, kendi fikrinin doğruluğunu savunmakla kalmaz, diğerlerinin yanlışlığını da ısrarla dile getirir.

Akademinin Zirvesi: Tatmin Edici mi?

Son olarak, akademik başarı yolculuğunun sonunda bir “tatmin” bekleyenlere üzücü bir haber: Genellikle bu tatmin, düşündüğünüz kadar güçlü olmayabilir. Yıllarca çalışıp, araştırıp, yazıp çizip nihayetinde kendinizi bir kongrede, belki de 20 kişilik bir dinleyici grubuna sunum yaparken bulabilirsiniz. Zaten bu yolculuk, temelde kendinizi ve dünya görüşünüzü daha iyi tanımanıza olanak tanır.

Sonuç olarak akademi, bireysel bir serüven olarak başlayıp toplumsal bir misyona dönüşen, fedakarlık gerektiren bir yoldur. Ama unutmayın ki, burada amacınız ne olursa olsun, Foucault’nun dediği gibi, hakikati aramakla başlar ve çoğu zaman sonsuz bir arayış olarak devam eder.

Elif Merve Koç

Homo Academicus ve İdeal Akademi Üzerine Bir Deneme

YAZAN | MERT AYSOYSAL

İnsanoğlunun belki de en belirgin özelliği öğrendiklerini eğitim yoluyla sonraki nesle aktarabilmesidir. Bu da eğitimin tarihini insanlığın kendi geçmişiyle paralel kılar. Konu üniversite eğitimine geldiğinde ise aktarılan bilginin ne şekilde aktarılacağı konusu, yani metodoloji önem kazanır. Bu sebeple üniversitelerde onlarca farklı fakülte ve branş olsa da hepsinin temeli ortak bir metodoloji anlayışına dayalıdır ve bu da bilimdir.

Eğitim tarihini en geriye götürebilsek dâhi, günümüzdeki anlamıyla akademinin yani üniversitenin tarihini görece yakın bir zaman dilimine, 19. yüzyılın başlarına kadar çekebiliriz. Zira bu zaman dilimi, Avrupa aydınlanmasının meyvelerinin toplandığı, kilisenin hayatın eğitim dahil çoğu alanından geriye çekildiği bir sürecin en doruk noktası olmuştur. Söz konusu dönemden günümüze kadar önemli bir zaman dilimi geçmiş ve akademik eğitim konusunda da çeşitli yaklaşımlar ortaya konmuştur. Bütün bu süreç bize yeni bir insan tipini, yani homo academicusu ortaya çıkarmıştır.

Homo academicus, dilimizde akademik insanın ya da daha yaygın bilinen ifadeyle akademisyen teriminin karşılığıdır. Peki homo academicusu özel kılan nedir? Neden basitçe "öğretmen" demek yerine ayrı bir sınıflandırmaya gitmek durumunda kalırız? Çünkü bir homo academicus için öğretmek asla ve kat'â birincil öncelik değildir. Hatta bir öncelik dâhi değildir. Homo academicus için öncelik olan uygun bir tartışma zemini oluşturmak ve zahiren ufak ama esasında ustaca müdahalelerle tartışmanın gidişatına yön vermektir. Homo academicus, asla ve kat'â sonucu söylemez, ama sonuca giden yola eşlik eder. Zira onun özelliği bir eşlikçi ve yol gösteren olmasıdır.

Akademide yola çıkmak, bir gönüllülük işidir. Dolayısıyla yolun sorumluluğu, sabrı ve dirayeti yolcuya, yani talebeye aittir. Çünkü talebe, o yola çıkmayı "talep etmiş", yaşayacağı sıkıntı ve zahmetleri de göğüslemeyi peşinen kabul etmiştir. Rehber, yani hoca, talebe için en fazla yolu kolaylaştırır, yolu gösterir. Ama yolcunun nasıl ilerleyeceğine, hangi vasıtaları kullanacağına karışmaz. Çünkü onun sorumluluğu tamamen rehberlik sınırları dahilindedir.

Dolayısıyla ideal olan tipik bir akademisyen – öğrenci veya hoca – öğrenci ikiliğinden çok daha ötesidir. İdeal olan rehber – yolcu, usta – çırak ilişkisidir. Aksi hâlde, bu ilişki sağlanamadığında ortada bir akademi veya bilimden söz edilemez. Aynı zamanda böyle bir durumda bir sürü emeğin boşa gideceği de aşikârdır.

O yüzden iyi bir akademinin inşası, homo academicusun görevini sağlıklı ve ideal bir metotla yapmasına, talebenin aktif olduğu ve kritik düşünebildiği ortamın inşasıyla aynı anlamı taşır. Bunun için tüm akademik kadroların, öğrenciyle somut, açık ve yalın bir diyalog kurması ve bu sürecin topyekûn bir katkı ve dayanışmayla sürdürülmesi önem taşımaktadır.

akademi.

Bilim, edebiyat ve sanat konularını tartışmak için bir araya gelen üyelerin oluşturduğu kurumlar.

Akademi adı, Atina yakınlarındaki Akademeia adındaki bir zeytinlikten gelmektedir. Bu zeytinlikte Eski Yunan düşünür Platon; doğa bilimleri, matematik ve yönetim biçimi gibi birçok alanda öğrencilerine ders vermekteydi. Eflatun (Platon)'un MÖ 4. yüzyılda ders verdiği bu okul, tarihteki ilk akademi olarak kabul edilmektedir.

NASÎRÜDDİN TUSÎ'YE GÖRE RUH SAĞLIĞI VE EĞİTİMİ

YAZAN | GURBET YAKIŞAN

İnsan, ruh ve bedenden meydana gelen bir varlıktır. Bu nedenle ruhun mahiyeti meselesi, insanın fiziksel ve manevi boyutlarını anlamada önemli bir yer tutar. İslam filozoflarına göre, insanı insan yapan bedenden ziyade ruhtur. Platon da ruh ve beden ilişkisinde üstün tarafın ruh olduğunu belirtmiş; çünkü beden geçici ve ölümlü, ruh ise kalıcı ve ölümsüzdür. Ancak ruh, yaşam süresince beden gibi hastalıklara maruz kalabilir. Nasıl ki bedensel rahatsızlıklar tedavi gerektiriyorsa, ruhsal sorunların da tedavi edilmesi gerekir. Ruh sağlığı yerinde olan birey, erdemli bir hayat sürebilir ve gerçek mutluluğa ulaşabilir. Bu nedenle ahlak felsefesi, ruh sağlığını ahlaklı bir yaşamın temel koşulu olarak görür.

Nasîrüddin Tusî, ruh sağlığının ancak erdemlerle şekillenen bir hayatla mümkün olduğunu vurgulayan önemli bir İslam filozofudur. Çeşitli eserlerinde, ruhun sağlığını koruma ve eğitimi için geliştirdiği yöntemlere yer vermiştir.

Nasîrüddin Tusî'nin Felsefesi ve Ahlak Anlayışı

Nasîrüddin Tusî, İslam felsefesi, ahlak, matematik, astronomi, coğrafya ve güzel sanatlar gibi pek çok alanda eser vermiş bir filozoftur. Eserlerinin çeşitliliği, onun bilimsel derinliğini ve çok yönlülüğünü ortaya koyar. Bununla birlikte, Tusî'yi meşhur eden en önemli eserlerinden biri, ahlak felsefesi üzerine yazdığı Ahlâk-ı Nâsırî olmuştur. Bu eser, hem felsefi hem de tasavvufi karakteri sayesinde toplumun her kesimine hitap edebilmiştir.

Tusî'nin ahlak anlayışı, dört temel erdeme dayanmaktadır: hikmet, yiğitlik, iffet ve adalet. Hikmet, insanın akıl ve bilgiye dayalı doğru kararlar verebilme yetisini ifade eder. Yiğitlik, gazap duygusunun dengelenmesiyle ortaya çıkar. İffet, kişinin arzu ve isteklerini kontrol etmesiyle sağlanır. Bu üç erdemin birbiriyle uyumlu bir şekilde birleşmesi ise adaleti doğurur. Adalet, Tusî'nin erdemler sisteminde merkezi bir yer tutar ve ruhun dengesini temsil eder.

Ruh Sağlığı ve Eğitimine Dair Görüşleri

Tusî, ruh sağlığının korunması için bireyin erdemlere sahip olması ve erdemsizliklerden uzak durması gerektiğini savunur. Ona göre, hiçbir insan doğuştan erdemlerle donatılmış değildir; erdemler çaba ve eğitimle kazanılır.

Ruh sağlığının üç temel mutluluk türüyle ilişkili olduğunu belirtir: bireysel mutluluk, bedensel mutluluk ve toplumsal mutluluk. Bireysel mutluluk, ruhun erdemlerle eğitilmesiyle sağlanır. Bedensel mutluluk, sağlıkla ilgili tedbirlerin alınmasıyla; toplumsal mutluluk ise devlet düzeninin sağlanmasıyla mümkün olur. Tusî, ruhsal hastalıkların tedavisi konusunda da önemli öneriler sunar. Ona göre, ruhun en tehlikeli hastalıklarından biri şaşkınlıktır. Şaşkınlık, kişinin doğru ve mantıklı düşünme yetisini kaybetmesine neden olur. Bunun tedavisi, mantık kurallarına uygun düşünme yöntemlerini uygulamaktır. Diğer bir önemli hastalık ise cehalettir. Cehalet, kişinin bilgisiz olmasına rağmen kendisini bilgili sanmasıyla daha da tehlikeli bir hâl alır. Öfke ise Tusî'nin ruh hastalıkları arasında üzerinde durduğu bir başka önemli konudur. Öfkeyi, bir insanı yakıp yok edebilecek bir ateş topuna benzetir. Öfkenin tedavisi, bu duyguyu tetikleyen sebeplerin ortadan kaldırılmasıyla mümkündür. Öfkenin zıddı olan korkaklık da aynı şekilde dengelenmelidir.

Ruh sağlığının korunması için Tusî, bireyin çevresine dikkat etmesi gerektiğini vurgular. Kötü işler yapan veya ahlaki zaaflar taşıyan kişilerle kurulan yakınlık, ruh üzerinde olumsuz etkiler bırakabilir. Bu tür kimselerle ilişkilerden kaçınmak, ruhsal sağlığı korumada önemli bir adım olarak görülür. Ruh sağlığı, İslam ahlak felsefesinde önemli bir yer tutar ve bireyin mutluluğuna giden yolda temel bir unsurdur. Nasîrüddin Tusî, ahlak felsefesi üzerine yaptığı çalışmalarda ruh sağlığını merkeze almış ve bu konuda detaylı çözümlemeler yapmıştır. Ona göre, erdemlerle şekillenen bir yaşam süren kişi ruhsal sağlığını koruyabilir ve gerçek mutluluğa ulaşabilir.

Tusî'nin ahlak anlayışı, bireyin ruhsal hastalıklarını tespit edip bunları tedavi etmesine dayanır. Tıp ilminde olduğu gibi, ruh hastalıklarının tedavisinde de çeşitli yöntemler denenmelidir. Bu süreçte, bireyin çabası ve iradesi esastır. Sonuçta, ruhunu erdemlerle donatan ve erdemsizliklerden arındıran kişi, yalnızca kendisi için değil, toplum için de faydalı bir birey olacaktır.

- Demirkol, Murat. Nâsireddin Tûsî'nin Ahlâk Felsefesine Etkisi. Ankara: Fecr, 2011.
- Fahri, Macid. İslam Ahlâk Teorileri. İstanbul: Litera, 2004.
- Gafarov, Anar - Şirinov, Agil. "TÛSÎ, Nasîrüddin". TDV İslâm Ansiklopedisi, 41/442-445, 2012.
- Saruhan, Müfit Selim. İslam Filozofları ile Ruhsal Tıp. Ankara: Fecr, 2021.
- Tusî, Nasîruddin. Ahlâk-ı Nâsırî. İstanbul: Litera, 2007.
- Tusi, Nasreddin. Ahlâk-ı Nâsırî. Ankara: Fecr, 2005.

AKADEMİ

YAZAN | BEYZA EKİZOĞLU

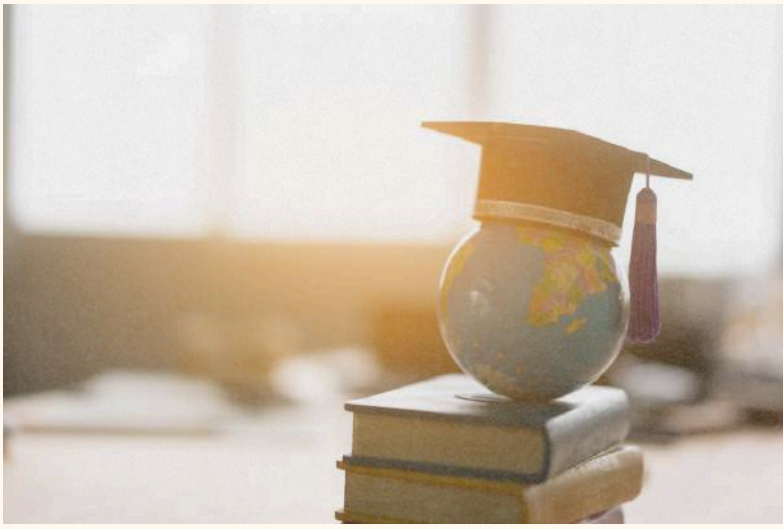

Akademi, kelime anlamı itibariyle bilim ve güzel sanatlar alanında her türlü çalışmayı ifade eder. Latince kökenli olan kelime belirli bir alanda eğitim almak amacıyla bir araya gelmiş kişilerin bir konu üzerinde fikir alışverişinde bulunmasıdır. Bugün bilimsel alanda eğitim veren kurumların eğitim metotlarını anlatmak için kullanılan terim haline gelmiştir.

Akademik çalışma, bilimsel alanda yapılan çalışmalar demektir. Bugün ülkemizde ilkokuldan üniversiteye, oradan yüksek lisans ve doktoraya kadar pek çok alanda bilime ve sanata kendini adamış insanların yaptığı çalışmaları akademik çalışma başlığı altında toplamak mümkündür. Akademi de bilim üretmek için bir araya gelmiş insanların bulunduğu yerdir. Peki bilim nasıl üretilir, bilimsel çalışma nasıl olmalıdır? Tarihe baktığımızda bilim hep özgür ortamlarda gelişmiş ve insanlığa faydalı olacak bilimsel buluşlar, bilim insanlarının kendini rahat ve özgür hissettiği ortamlarda boy göstermiştir.

Elbette bilim sadece bilim insanlarının çabasıyla ilerlemez. Bilimsel gelişmeler için bilim insanlarının keskin zekasına, ileri görüşlülüğüne ihtiyaç vardır ancak onların değerli fikirlerinin ete ve kemiğe bürünebilmesi için hem devleti yönetenlerin bilim adamlarını çalışmalarına ortam hazırlamalı hem de toplum yapılan çalışmaları desteklemelidir. Bir toplumda bilim adamlarının göz nuru eserleri bir şaklabanın yaptığı ucuz gösteriler kadar değer görmezse bilim insanlarının şevkini kırar. Eğer toplumu oluşturan kitleler basit şeylere gülüp sanat değeri olmayan eserlere kıymet verir olmuşsa o ülkede bilim ve sanatın gelişmesi mümkün olmayacaktır.

Bilim ve sanatın gelişmesine ortam oluşturacak akademiler bugün maalesef ülkemiz gençliği için iş ve meslek edinme kapısı haline gelmiştir.

Ortaokuldaki bir çocuğa hedefin nedir diye sorulduğunda iyi bir lisede okumak istiyorum, diyecektir. Lisede okuyan gence sorulduğunda iyi bir üniversitede okumak istediğini söyleyecektir. İyi üniversiteden ne anladığı sorulduğunda da kazancı yüksek, toplum tarafından kıymet verilen bir meslek edindiren bir üniversiteyi tarif edecektir. Neredeyse ümmete ve insanlığa faydası dokunacak bir bilimsel çalışma hedefimiz kalmadı. Hedef yoksunu bir toplum haline geldik.

Bu durum önce ailede başladı. Neredeyse her anne baba çocuğuna ya doktor ya mühendis olması için hedef koydu ve bu hedefe ulaşabilmek için tüm enerjisini tüketti.

Çok az genç dışında hiçbirimiz “Benim ülkemin şöyle bir ürüne ihtiyacı var, bizim insanımız bu ürünü temin edebilmek için yabancı ülkelere milyon dolarlar harcıyor. Ben bunu üretip kaynaklarımızın dışarı akmasını engellemeliyim” diye düşünmüyoruz.

Bugün laboratuvarlarda ya da daha değişik atölyelerde akademik çalışma yapması gereken gençliğimiz, üniversite çevrelerinde zamanlarını zayi ediyor.

Üniversitelerimizdeki akademisyenlerin okuttukları öğrencilerin özgün ürünler geliştirmelerine fırsat vermektense kendilerinden önce yapılmış çalışmaları ezberlettirmekle meşgul. Bu ortamda özlediğimiz bilimsel çalışma nasıl olur bilmiyorum.

TEKNOLOJİNİN İNSAN HAYATINA ETKİLERİ

YAZAN | İREM YILMAZ

Teknoloji, insanlık tarihinin her döneminde büyük dönüşüm ve gelişimlerin itici gücü olmuştur. Sanayi Devrimi'nden günümüze kadar, teknoloji ekonomik, sosyal ve kültürel yapıları derinden değiştirmiştir. Bugün ise dijital devrim, hayatın her alanında etkisini göstererek bireylerin günlük yaşamlarını yeniden şekillendirmektedir. Bu yazıda, teknolojinin insan hayatına olan etkilerini hem olumlu hem de olumsuz yönleriyle ele alacağız.

İlk olarak, teknolojinin sunduğu olanakların insan yaşamına kattığı kolaylıklara değinelim. Teknolojik yenilikler, hayatı daha konforlu ve verimli hale getirmiştir. Örneğin, internet ve akıllı cihazlar sayesinde bilgiye erişim çok daha hızlı ve kolay hale gelmiştir. Eskiden kütüphanelerde saatlerce arama yapmayı gerektiren bilgilere, bugün birkaç saniye içinde ulaşmak mümkündür. Ayrıca, sağlık sektöründe kullanılan ileri teknoloji cihazlar ve yazılımlar, hastalıkların teşhis ve tedavisinde önemli ilerlemeler kaydedilmesine olanak tanımaktadır. Robotik cerrahi sistemler, uzaktan ameliyat yapabilme imkânı sunarak tıbbi müdahalelerin riskini azaltmaktadır.

Teknolojinin eğitim alanındaki etkileri de oldukça belirgindir. E-öğrenme platformları ve dijital ders içerikleri, eğitimi daha erişilebilir ve esnek hale getirmiştir. Özellikle pandemi döneminde, okulların kapanmasıyla birlikte uzaktan eğitim modeline hızlı bir geçiş yapılmış ve bu süreçte teknolojinin sunduğu olanaklar, eğitimin sürekliliğini sağlamıştır. Artık öğrenciler, dünyanın herhangi bir yerinden farklı ülkelerdeki üniversitelerin derslerine katılabilmekte ve bilgiye, eğitime her zamankinden daha kolay erişebilmektedir.

Ancak, teknolojinin hayatımıza getirdiği kolaylıkların yanı sıra, bazı olumsuz etkileri de bulunmaktadır. Özellikle dijital cihazların ve internetin aşırı kullanımı, bireylerin sosyal yaşamlarını olumsuz yönde etkileyebilir.

Örneğin, sosyal medya platformları insanlar arasındaki yüz yüze iletişimi azaltabilir ve bireyleri sanal dünyaya bağımlı hale getirebilir. Bu durum, sosyal izolasyona, depresyona ve hatta anksiyeteye yol açabilir. Ayrıca, sürekli çevrimiçi olma zorunluluğu, dijital stresin artmasına neden olmakta ve bireylerin zihinsel sağlığını olumsuz yönde etkileyebilmektedir.

Teknolojinin çevre üzerindeki etkisi, üzerinde durulması gereken önemli bir konudur. Özellikle elektronik atıklar, giderek büyüyen bir çevre sorunu haline gelmiştir. Her yıl milyonlarca ton elektronik atık doğaya bırakılmakta, bu atıklar çevreye zararlı kimyasal maddeler salarak ekosistemi tehdit etmektedir. Bunun yanı sıra, teknolojik cihazların üretimi ve kullanımı sırasında yüksek miktarda enerji tüketilmekte, bu durum karbon ayak izinin artmasına ve küresel ısınmaya önemli ölçüde katkıda bulunmaktadır.

Biraz da teknolojinin iş gücü piyasasındaki etkilerine değinmek gerekir. Otomasyon ve yapay zeka teknolojilerinin gelişmesiyle birlikte birçok sektörde insan gücüne olan ihtiyaç azalmış, bu durum ise işsizlik oranlarını artırma riski doğurmuştur. Özellikle mavi yakalı işlerde, robotların ve otomatik sistemlerin kullanımı yaygınlaşmakta, bu da bazı mesleklerin ortadan kalkmasına yol açmaktadır. Bununla birlikte, teknoloji yeni iş alanlarının oluşmasına ve farklı becerilere sahip iş gücüne olan talebin artmasına da olanak sağlamaktadır.

Sonuç olarak, teknolojinin insan hayatına etkileri oldukça karmaşıktır. Teknoloji, sunduğu yeniliklerle yaşam kalitesini artırırken bazı olumsuz sonuçları da beraberinde getirmektedir. Bu nedenle, teknolojiyi bilinçli ve dengeli bir şekilde kullanmak, hem bireysel hem de toplumsal düzeyde sürdürülebilir bir gelecek için hayati önem taşımaktadır. İnsanlar, teknolojinin sunduğu avantajlardan faydalanırken olası risklerin farkında olmalı ve bu doğrultuda sorumlu bir yaklaşım benimsemelidir.

Aile Yas & Stres

YAZAN | PSK. SEVDENUR SEVİM

Dünya üzerinde geçmişten bugüne birçok canlı yaşamış ve iz bırakmıştır. Bu canlıların içerisinde biri vardır ki tüm varlıklardan üstün ve akıllı olarak kabul edilir. O da şüphesiz ki insandır. Kadın ve erkek olarak var olmaya başlayan insanlar geçmişten bugüne değin çoğalarak nesillerini devam ettirmişlerdir. Bir toplum olarak yaşayan insanlar, aralarında gerçekleştirdikleri evlilikler veyahut beraberlikler ile birlik oluşturmuş ve dünya üzerinde oturmuş bir sistem halini alan aile kavramını ortaya çıkarmışlardır. Şu söylenebilir ki her birey, bir anne ve babadan meydana gelmekte ve yaşamını devam ettirmektedir.

Büyüyüp gelişen ve kendi yaşamını devam ettiren birey yeni bir aile kurmak için evlilik kurumuna başvurur ve yaptığı evlilikten de geleceğe nesillerini aktarmaya devam ettirir. Yani bir sistem içerisinde döngü halini alarak çoğalmaya devam etmektedirler. Bu sebepler doğrultusunda kısaca tanımını yapacak olursak **"Aile: Anne, baba ve çocuklardan oluşan, mahrem ilişkilerle örülü toplumdaki en küçük birimdir."** Toplumun en küçük ama en etkili bir müessesesi olan aile kurumu, diğer birimlerin oluşmasındaki temel yapı taşıdır. İnsanlar doğdukları andan itibaren bulundukları aile ortamında öğrenmekte, gelişmekte ve büyümektedirler. Bu sebeple bireyin hayatındaki en önemli noktası ailedir.

Yakınımızda ancak bir o kadar da uzağımızdaysa?

Neredeyse hepimiz şu an herhangi bir kaybımız için yas tutuyoruz. Bu yas süreci, yoğun bir duygu beslediğimiz ilişkinin sonlanması, sevdiğimiz birinin kaybı, istediğimiz notu almayı başaramamamız ya da aile ve arkadaşlarımızdan uzaklaşmak olabilir. Bir kayıptan sonra gelen yas sürecinin belli bir süre sonra biteceğini düşünmek hata olur. Bunun sebebi kişinin kaybı ile yüzleşmekten kaçınması, üzüntüsünü reddetmesi ve duygularını gizlemesidir. Yavaş yavaş bu kaybı düşünmediğimiz ve yas tutmadığımız saatler, günler, haftalar, aylar olacaktır. Ancak, her zaman bize kaybımızı hatırlatacak bir şey muhakkak ki olacaktır. Özellikle bizi biz yapan aileden uzakta yaşamak bu yas sürecini en çok tetikleyen durumdur desek yeridir.

Duygularımızın farkında mıyız?

Kaygı, belirli aralıklarla yaşanan tehlikeli olarak algıladığımız nedeni belirsiz bir olay karşısında kötü düşünceler ve fiziksel belirtiler gösteren yaygın olarak yaşadığımız bir duygudur.

Kaygı durumuyla birlikte kalp atışında hızlanma, nefes alışverişinde düzensizlik ve kaslarda değişimler gözlenebilmektedir. Bu durumu vücudumuza yüklenen ve hiç kalkmayacak bir ağırlık olarak düşünmekte, kaygıya sürükleyen sebepleri çözüp azaltmak yerine daha çok düşünüp kaygı halini arttırabilmekte ve süreklilik haline getirebilmekteyiz. Bu ruh halinin içerisinde olmak hayata olumsuz bakış açısı ile bakmayı ve kötü beklentiler içerisine girmeyi beraberinde getirir. Aileden uzaklaşmayla birlikte yas sürecinin başlaması ve beraberinde etkili kaygı durumunun oluşması elbet sosyal ilişkilere, gündelik yaşantımıza ve başarı odaklı düşünürsek en önemlisi okul hayatımıza da etki edecektir. Kaygı yaşadıkça akademik performansta düşüş meydana gelmekte ve bu düşüş başarısızlık korkusunu akabinde ise sürekli kaygıyı meydana getirmektedir.

Farkında olunan bir yas sürecinin doğru yönetilmesi ile kaygı düzeyinin stabil tutulması muhtemeldir. Farkındalıkla duyguları yönetebilmek dileğiyle...

ORTA ÇAĞ'DA TIP VE "ŞİFACI"NIN YOLCULUĞU

Orta Çağ'da Avrupa'da tıp sanatı, Roma Dönemi'nde ulaştığı gelişmişlik seviyesini kaybetmiş, bu alandaki bilgi ve uygulamalar kilisenin etkisiyle büyük ölçüde unutulmuştur. Doktorların yerini "kıt berberler" olarak bilinen ve yalnızca küçük sağlık sorunlarıyla ilgilenen şifacılar almıştır. Ancak bu şifacılar da dönemin dogmatik yapısı ve kilisenin baskıları nedeniyle tıbbi araştırmalardan uzak durmak zorunda kalmıştır. Buna karşın, aynı dönemde dünyanın başka bir ucunda tıp bilimi ilerlemekte ve önemli gelişmeler yaşanmaktaydı.

Film, bu zıtlıkların ortasında bir çocuğun ve onun mentoru olan bir şifacının hikâyesini anlatır. Filmde bir kadın hastalanır; ancak kilise, kadının tedavi edilmesine izin vermez ve yalnızca Tanrı'dan şifa dilemek gerektiğini savunur. Bunun üzerine, kadın hastalığına çözüm bulamayan şifacıya başvurur. Şifacı, mide ağrısı gibi hastalıkların çaresiz olduğunu söyleyerek kadını iyileştiremez. Bu durum, kadının oğlunu derinden etkiler ve şifacıyla birlikte çalışmaya başlamasına yol açar.

Şifacı ve çocuk, insanlara yardım etmeye devam ederken, çocuk insan vücudunu keşfetme arzusu taşımaktadır. Çocuk, şifacıya neden bilimsel araştırmalar yapmadığını sorar. Şifacı, kilisenin baskıları nedeniyle bunu göze alamadığını açıklar. Çocuk, sıra dışı bir yeteneğe sahiptir: Bir hastanın vücudunun sol tarafına dokunduğunda, o kişinin ölüp ölmeyeceğini hissedebilmektedir. Bu yeteneğiyle, birçok hastaya yardım eder ve giderek daha fazla ilgi duymaya başladığı tıp bilgisine erişmek ister.

Bir gün, şifacı görme problemleri nedeniyle Londra'ya gider ve burada bir ameliyat olur. Küçük şifacı, ameliyatı gerçekleştiren hekime bu tedaviyi nasıl yaptığını sorar ve İbn-i Sina'nın adıyla tanışır. Dönemin en önemli hekimlerinden biri olan İbn-i Sina'nın, tüberküloz, cüzzam ve tifo gibi hastalıkların tedavisi üzerine çalıştığı ve öğrencilerine ders verdiği öğrenilir. Ancak Hristiyan bir bireyin Müslüman bir bölgeye girmesi mümkün değildir. Buna rağmen küçük şifacı, İbn-i Sina'dan öğrenmek ve hekimlik bilgisini geliştirmek için Isfahan'a gitmeye karar verir.

Isfahan'a ulaşmak için Yahudi taklidi yaparak yola çıkan küçük şifacı, bu süreçte hasta bir kızla ilgilenir. Şehre vardığında perişan haldedir ve öğrenciliğe kabul edilmesi oldukça zor olur. Ancak, merakı ve çalışkanlığı sayesinde İbn-i Sina'nın dikkatini çeker ve en başarılı öğrencilerinden biri haline gelir. İngiltere'de kullanılan bazı yöntemleri paylaşarak eğitimine katkı sağlar. Bu süreçte küçük şifacı, yalnızca tıp bilimiyle değil, Yahudi ve Müslüman kültürlerini de yakından tanıma fırsatı bulur.

Bu sırada Selçuklu ve Mısır arasındaki siyasi gerilimler, ölümcül bir hastalık olan vebanın bir savaş aracı olarak kullanılmasına yol açar. Selçuklu, vebalı bir kişiyi Mısır'a göndererek hastalığın yayılmasına neden olur. İbn-i Sina ve öğrencileri, Mısır kralıyla birlikte vebaya çözüm arayışına girer. Şehir karantinaya alınır; hekimler ve hastalar içeride mahsur kalır. Küçük şifacı, vebanın pireler yoluyla bulaştığını keşfeder ve ölenlerin cesetlerini yakma yöntemini önerir.

Araştırmalar sırasında, küçük şifacı bir hastanın cesedi üzerinde incelemeler yapar ve vücudun iç yapısını resmeder. Ancak bu davranışı, dini otoritelerin tepkisini çeker ve yargılanmasına neden olur. Bu süreçte İbn-i Sina da suçlanır. Hapisteyken küçük şifacı, insan vücuduyla ilgili keşiflerini hocasına detaylı şekilde anlatır.

Bu sırada, Mısır kralı karın ağrısı nedeniyle hastalanır. Kral, İbn-i Sina ve öğrencisini tedavi etmeleri için serbest bırakır. Küçük şifacı ve hocası, kralın ameliyatını başarılı bir şekilde gerçekleştirir. Bu iyilik karşısında kral, onların ve şehirdeki diğer halkın kaçmasına yardımcı olur.
Film, bir bireyin öğrenme azmi, bilimsel bilginin önemine olan inancı ve tıp biliminin gelişmesine olan katkısıyla ilerlerken, aynı zamanda Orta Çağ'daki tıp tarihi ve farklı kültürlerin sağlık anlayışlarına ışık tutar. Küçük şifacı, zorlu koşullar altında bile insanlara yardım etmenin ve bilimi geliştirmenin ne denli kutsal bir görev olduğunu göstermektedir.

YAZAN | TAHA ARSLAN

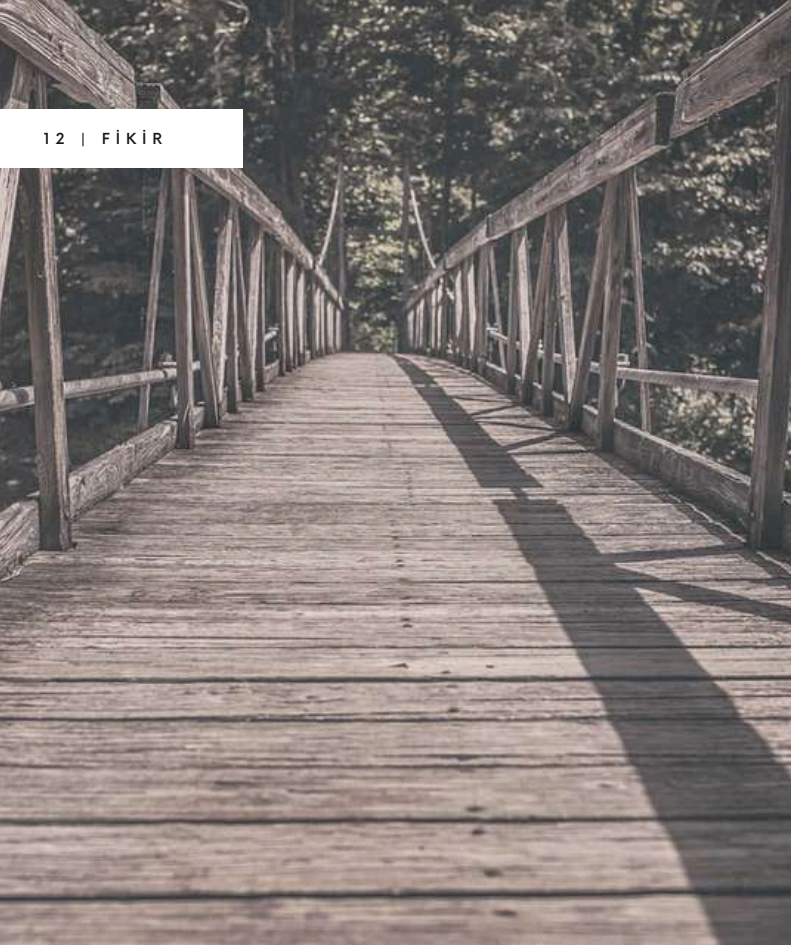

YURTİÇİ VE YURTDIŞI SEYAHATLERİ

YAZAN | BERRİN ÖNÜGÖREN

Seyahat, farklı kültürleri, gelenekleri ve yaşam tarzlarını keşfetme fırsatı sunar. Bu keşif; dünya görüşünüzü genişletir, önyargıları kırmanıza yardımcı olur ve empati yeteneğini geliştirir. Farklı insanlarla etkileşim kurmak, dünyayı daha geniş bir perspektiften görmeyi sağlar.

Seyahat, insanların zihinsel, duygusal, sosyal ve fiziksel sağlığı üzerinde birçok fayda sağlar. Seyahate çıktığınızda hem içsel dünyanızda hem de dış dünyada pek çok olumlu değişim yaşamanız mümkün. İşte seyahatin insanlar üzerindeki başlıca faydaları:

STRESTEN KURTULMA VE ZİHİNSEL YENİLENME

Günlük yaşamın stresinden ve rutinlerinden uzaklaşmak için seyahat en iyi çözümlerden biridir. Yeni bir yere gitmek, doğada vakit geçirmek ya da farklı bir şehirde gezmek, zihinsel sağlığı iyileştirir. Bilimsel araştırmalar, doğada vakit geçirmenin ve yeni yerler keşfetmenin, stres düzeyini azalttığını ve ruh halini iyileştirdiğini göstermektedir.

YARATICILIK VE İLHAM KAYNAĞI

Yeni yerler keşfetmek, insanlara ilham verir ve yaratıcılıklarını artırır. Farklı kültürlerle, doğal güzelliklerle ve insanlarla karşılaşmak, beyin üzerinde uyarıcı bir etki yapar ve yaratıcı düşüncelerin ortaya çıkmasını sağlar. Özellikle sanatçılar, yazarlar, tasarımcılar gibi yaratıcı profesyoneller için seyahat, ilham verici bir deneyim olabilir.

FİZİKSEL SAĞLIK

Seyahat etmek, yeni yerlerde yürüyüş yapma, doğa ile iç içe olma gibi fiziksel aktivitelerle insanın sağlığını iyileştirebilir. Ayrıca, tatil amaçlı yapılan seyahatlerde daha fazla dinlenme ve uyku alma imkânı bulmak da bedenin iyileşmesine yardımcı olur. Doğa ile iç içe olmak, yürüyüş yapmak, yüzme gibi aktiviteler, bedensel sağlığı destekler. Sonuç olarak seyahat etmek, kişilerin yaşam kalitesini artıran, zihinsel ve duygusal sağlıklarını iyileştiren, sosyal bağlarını güçlendiren ve kişisel gelişimlerine katkı sağlayan güçlü bir deneyimdir. Bu faydalar, insanların hayatlarını daha zengin, anlamlı ve tatmin edici hale getirebilir.

Tebdil-i mekan, yani mekan değişikliği insanlar için ruhsal bir yenilenme ve zihinsel rahatlama sağlayacaktır. Yeni ortam görmek, günlük rutinden çıkmak, insan üzerinde yeni bir nefes imkanı sağlamaktadır.

YURTİÇİ VE YURTDIŞI SEYAHATLERİN KOLAYLIĞI VE ZORLUĞU

Hem lojistik açıdan hem de finansal açıdan yurtiçi seyahatler, yurtdışına göre daha düşük maliyetli ve daha az karmaşık olabilir. Yurtdışındaki seyahatlerdeki dil bariyerleri ve kültürel farklılıklar gibi zorluklar da ortadan kalkar. Türkiye'nin farklı bölgelerinde farklı şive, ağızlar ve küçük kültürel farklılıklar olsa da, ciddi bir iletişim zorluğu yaşamazsınız.

Türk mutfağının farklı yörelerine ait lezzetleri keşfetme şansınız olur. Her bölgenin kendine has yemekleri, geleneksel tatları ve kültürel etkinlikleri vardır. Yurtiçi seyahat etmek, yerel mutfağı ve gelenekleri yakından deneyimleme fırsatı sunar. Yurtdışında yemek yerken karşılaştığımız en büyük sorun olan "helal olup olmama meselesine" Türkiye içinde karşılaşmayacaksınızdır. Dini hassasiyetler sebebiyle hiçbir hayvan etini yemeyen biz Müslümanlar, İslam devleti olmayan ülkelerde vegan ya da vejetaryen beslenmek durumunda kalıyoruz. En sonki Amsterdam seyahatimizde ailemle birlikte Hint restoranlarını tercih etmiştik. Yine de et ve tavuk tüketmeyerek ekmek, pilav ya da makarna tercih etmek iyi olabilir. Zira kullanmış oldukları yağlar ve baharatlar alışık olmadığımız için midemizi bozabilir. Bu sebeple seyahat sırasında sağlık sorunları ile uğraşma riskini göze almayarak meyve, ekmek ve türevlerini yemenizi tavsiye ediyorum.

Yurtiçi ve yurtdışında karşılaşacağınız bir diğer farklılık tabii ki insanların sizlere karşı takındıkları tavır olacaktır. Türk insanı, genellikle dünyada tanınan ve takdir edilen bir sıcakkanlılık ve misafirperverlik kültürüne sahiptir. Bu özellik, Türkiye'nin farklı bölgelerinde değişik derecelerde görülebilse de, genel olarak Türk insanının samimiyeti, misafirperverliği ve sıcak yaklaşımı, ülkemizin en belirgin sosyal özelliklerinden biridir. Yeni insanlarla tanışmak, sohbet etmek ve onları rahatlatmak Türk kültüründe yaygın bir davranıştır. İnsanlar, bir araya geldiklerinde sohbet etmeyi, bir fincan çay içmeyi veya bir yemek paylaşmayı severler. Aynı candan tavırları yurtdışında görmek neredeyse imkansızdır.

İBADET ÖZGÜRLÜĞÜ

Yurtdışına seyahat etmek konusunda belki de en büyük problem ibadet özgürlüğüdür. Avrupa ve Amerika seyahatlerinde ezan okunmaması, toplulukların ibadet alanının bulunmaması bizler için en büyük zorluk. İslam toplumu için ezanın günde beş vakit okunması, İslam'ın o topraklarda varlığını hissettiren en güçlü sembolü.

Ancak birçok ülkede gürültü yasaları ve dini hassasiyetin var olmaması sebepleri ile ezan okunmuyor. Müslümanlar için ibadethanelerin bulunmayışı da beş vakit yapılması gereken namaz ibadetini meşakkatli bir şekilde eda edilmesine neden oluyor. Gitmiş olduğumuz ülkelerde kendimizi namaz saatlerine uygun şekilde ayarlıyor ve oteldeki vaktimizi buna uygun olarak düzenliyoruz. Yurtdışında da gezilecek birçok güzel yer olduğu gibi cennet vatanımız da gezmek için bizleri bekliyor. Kolaylık ve zorlukları ile...

Mehmed Zahid Kotku

(1897-13 KASIM 1980)

YAZAN | MAHMUT ÖNÜGÖREN

Nakşibendi tarikatı şeyhi, yazar, din adamı ve İslam alimi olan Kotku Hoca Efendi, Hüdavendigar (Bursa)'da doğmuştur. Ailesi Şirvân'dan -Kafkasya'da dağ eteğinde bir bölge- Bursa'ya göç etmiştir. Eğitimini Bursa'da tamamlayan Mehmed Zahid Kotku, I. Dünya Savaşı'nda 18 yaşında askere alınmış ve uzun yıllar Suriye cephesinde bulunmuştur. Askerden döndükten sonra İstanbul'da Gümüşhanevi dergahında Ömer Ziyaüddin ed-Dağıstani öğrencisi olmuştur. İmamlık ve hatiplik ile geçen ömrünün ve ilminin bereketi, Ümmü Gülsüm Cami'sinde **Mustafa Cevat Akşit Hoca**'yı, İskenderpaşa Cami'sinde ise **Mahmud Esad Coşan Hoca**'yı yetiştirmiştir. Vaazları ve tebliğ gücü, cami cemaatinin oluşmasına ve "**İskenderpaşa Cemaati**" adında bir topluluğun oluşmasına vesile olmuştur. 1980 yılında ağır hastalıkları sebebiyle 13 Kasım 1980'de vefat etmiştir. Cenazesi ertesi gün 14 Kasım'da günü Süleymaniye Cami'sinde çok büyük bir kalabalık eşliğinde kılınan namaz ile Süleymaniye Camii haziresine defnedildi.

O günü hatırlıyorum. 80 İhtilali akabinde cenazeye askerler müdahale eder mi endişesi vardı hepimizde. Bu tedirginliğe rağmen cenazeye çok büyük bir kalabalık gelmişti. Fevzi Paşa Caddesi'nden Şehzadebaşı'na, Fatih ve çevrelerinde trafik insan kalabalığından durmuştu. Doğduğum Fatih semti, alimlerin yaşadığı ve defnedildiği bir yer olarak uhreviliğini ve feyzini misliyle taşıyor çok şükür. Benim olmasa da babam rahmetli Osman Nuri Önügören'in Mehmed Zahid Kotku Efendi ile çok anısı vardı. Benim doğmuş olduğum ev; şu an ADEV'in genel merkezi olarak kullanılan bina İskenderpaşa Cami'ne 150, Fatih Cami'ne ise 50 metre mesafededir.

Babam rahmetli Osman Nuri Önügören her sabah, akşam ve yatsı namazında İskenderpaşa Cami'ne, öğle ve ikindi namazlarında ise Fatih Cami'ne gider, hiç kaçırmazdı. Sabah namazından sonra İskenderpaşa Cami'nde evrad-ı şerif dersleri oluyordu. Bu dersler işrak vaktine kadar sürer, Mehmed Efendi de bu derslere bizzat iştirak ederdi. Ben o zamanlarda İstanbul Fatih İmam Hatip Lisesi'ne gidiyordum. Zaman zaman sabah namazına ve evrad derslerine gider, babama eşlik ederdim. Ne zaman evrad derslerine katılır, işrak namazıyla okula gitsem o günkü imtihanlardan başarılı olurdum. Bizim ailemiz için sabah namazları ardından evrad-ı şerif okumak Mehmed Zahid Kotku Hoca Efendi ve babam rahmetli Osman Nuri Önügören'in bir mirasıdır. Her Pazar öğle namazı sonrası Mehmet Efendi'nin sohbeti olurdu. Bu sohbetlere eşim Huriye Hanım da babasıyla birlikte gelirmiş. Onların da bu sohbet halkasına bağlılıkları var imiş.

Ben de, eşim Huriye Hanım da evrad okumalarını kaçırmamaya özenle gayret ederiz ve hayatımıza kattığı bereketi hissederiz. Hanımım bu konuda benden çok daha özenlidir, Allah razı olsun.

ADEV Vakfı bünyesinde babam beş bin adet evrad-ı şerif bastırmıştı. Onlar şimdilerde tükendiği için inşallah yakın zamanda yeni baskıyı çıkarıp daha çok insanın bu bereket ve maneviyattan istifade etmelerini sağlayacağız.

Mehmed Zahid Kotku Hoca çok kıymetli bir zattı. Cuma hutbelerini dinleme imkanı yakalardık. Bir iki kere kendi evinde, cemiyetinde de bulunmuştum. Bugün geçmişe dönüp baktığımda ne kadar kıymetli anlar olduğunu bir kez daha anlıyorum. O zaman tabi gençtim; hocanın konuştuğu her kelimeyi, cümleyi anlayamaz, kaçırırdım. Farklı bir şivesi vardı. Epey de yaşlıydı aslında. Ancak o yaşta olmasına rağmen ilim yolculuğunu bırakmamıştı.

Kız kardeşim Nurşen'in eşi Tayfun enişte İskender Paşa Camii yurdunda kalmıştı. Bu sebeple oranın müdavimiydi adeta. Merhum Tayfun enişte'nin ailesi İstanbul'da olmadığı için kardeşim Nurşen'i istemeye Mehmed Zahid Kotku Hoca gelmişti. Babamın bu isteği geri çevirmesi mümkün değildi. Böylece evlilikleri, hocanın vesilesi ile gerçekleşmiş oldu.

Tabi bu çevrede yaşamak ve bu çevrenin sakinleri ile ahbaplık kurmak bizlere nasip oldu. Her gün Fatih Sultan Mehmed Han'ın karşısında uyanmak, namazlarımızı mübarek zatların ayak bastığı ve hazirelerinde olduğu camilerde kılmak bu dünyanın lezzetiydi bizler için, hala da bu lezzetin nasibini yaşıyoruz elhamdulillah.

Babam rahmetli
Osman Nuri Önügören kıymetli dostlar sahibiydi. Mehmed Zahid Kotku,
Emin Saraç Hoca,
Erbakan Hoca ile geçen bir ömür.
Ahiretini düşünen, bizleri de bu düstur ile yetiştiren bir baba idi. Allah ondan razı olsun, mekanı cennet olsun inşallah.

Fatih'te, ilmin ve alimlerin mekanında yaşamak bizleri her anlamda besledi, beslemeye devam ediyor çok şükür. İskenderpaşa cemaatinde çok kıymetli isimler yetişti.

Bizler çocuktuk ve babamızla manevi atmosferi soluduk; biz baba olduk ve çocuklarımızın ellerinden tuttuk ve bu maneviyattan onlara da istifade ettirdik. İnşallah ilim kapısı, alimlerin kapısı nice evlatlar ile dolup taşsın ki ömrümüz feyizlensin. Bu feyz vatan toprağımıza sirayet etsin ve nice evlatların iman ateşini harlasın inşallah.

> Öyle ise ey aziz kardeş!
> Eğer sen de bu büyük nimetlerden biraz olsun nasip almak istiyorsan aklını başına toplayıp nefsinle mücadeleye çalışmalısın.
>
> Dünya fani, her şeyi de fani!
> Bu marifetullah gönülde olursa ona ne ölüm olur, ne de bir şey. Ölüm de ona, bu âlemden diğer bir âleme intikalden başka bir şey değildir. Allah-u Teâlâ hazretleri cümlemizi, fazl-u keremi ve lütf-u inayetiyle bu insanlık mertebelerine ve bu güzel huylara sahip olan bahtiyarlar zümresine ilhak buyursun.
>
> Âmin.
>
> ***Mehmed Zahid Kotku***

Gelişen Teknolojilerle Beraber Gemilerdeki Çatışma Önleme Sistemlerinin İlerlemesi ve STCW'nin Rolü

Denizcilik sektörü, küresel ticaretin bel kemiği olarak büyük bir öneme sahiptir. Ancak, deniz yollarındaki yoğunluk ve karmaşıklık, gemi kazalarının önlenmesini kritik bir mesele haline getirmiştir.

Son yıllarda, teknolojideki hızlı gelişmeler ve denizcilik alanındaki düzenlemeler, gemilerde kullanılan çatışma önleme sistemlerinin önemli ölçüde ilerlemesini sağlamıştır. Bu süreçte, Uluslararası Eğitim, Belgelendirme ve Vardiya Standartları (STCW) Kodu gibi standartların katkısı da dikkat çekicidir. Bu makalede, gelişen teknolojilerin gemilerdeki çatışma önleme sistemleri üzerindeki etkileri ve STCW'nin bu sistemlerin etkinliğini artırmadaki rolü detaylı bir şekilde incelenecektir.

1. Gelişen Teknolojiler ve Çatışma Önleme Sistemleri

Son yıllarda denizcilikteki teknolojik ilerlemeler, gemi kazalarının ve çatışmalarının önlenmesinde önemli bir rol oynamıştır. Bu teknolojiler arasında öne çıkanlar şunlardır:

1.1. Otomatik Kimlik Sistemi (AIS)

Gemilerin konumlarını, hızlarını, rotalarını ve diğer önemli bilgileri otomatik olarak ileten bir sistemdir. AIS, gemi kaptanlarının çevrelerindeki diğer gemilerin hareketlerini izlemelerine ve potansiyel tehlikeleri önceden fark etmelerine yardımcı olur. Bu sistem, deniz trafiğinin daha düzenli ve güvenli hale gelmesini sağlar.

1.2. Gelişmiş Radar Sistemleri

Gemilerin çevresindeki nesneleri yüksek çözünürlükle algılayarak, çarpışma risklerini daha erken aşamada tanımlamayı mümkün kılar. Radar teknolojilerindeki ilerlemeler, denizlerdeki görünürlüğü artırarak güvenlik seviyesini yükseltir.

1.3. Çatışma Önleme Yardımcı Sistemleri (CPA)

Gemilerin potansiyel çarpışma risklerini analiz ederek mürettebata erken uyarılar gönderebilir. Bu sistemler, algoritmalar kullanarak gemi rotalarını ve hızlarını optimize eder ve çarpışma risklerini azaltır.

1.4. Otonom ve Yarı-Otonom Gemiler

Otonom ve yarı-otonom gemiler, yapay zeka ve makine öğrenimi algoritmaları kullanarak çevresindeki deniz trafiğini analiz eder ve çarpışmaları önlemek için otomatik manevralar yapabilir. Bu teknoloji, insan hatasını minimize ederek güvenliği artırır.

2. STCW'nin Rolü ve Önemi

Denizcilik personelinin eğitimini, sertifikasyonunu ve yeterliliklerini düzenleyen uluslararası bir standarttır. STCW'nin çatışma önleme sistemlerinin etkinliğindeki rolü şu şekilde özetlenebilir:

2.1. Eğitim ve Sertifikasyon

STCW, denizcilik standartlarının uygulanmasını ve denetimini sağlar. Çatışma önleme sistemlerinin etkin kullanımı, STCW standartlarına uygunlukla doğrudan ilişkilidir. Bu standartlar, gemi personelinin teknolojiyi etkin bir şekilde kullanmalarını ve güvenli operasyonları teşvik eder.

2.2. Uygulama ve Denetim

Teknolojinin hızla değişmesiyle birlikte, STCW düzenlemeleri de sürekli olarak güncellenmektedir. Bu, mürettebatın en son teknolojiler ve uygulamalar konusunda bilgi sahibi olmasını sağlar. Sürekli eğitim ve güncellemeler, gemi personelinin her zaman en iyi güvenlik uygulamalarına uygun olmasını garanti eder.

2.3. Sürekli Eğitim ve Güncellemeler

Teknolojinin hızla değişmesiyle birlikte, STCW düzenlemeleri de sürekli olarak güncellenmektedir.

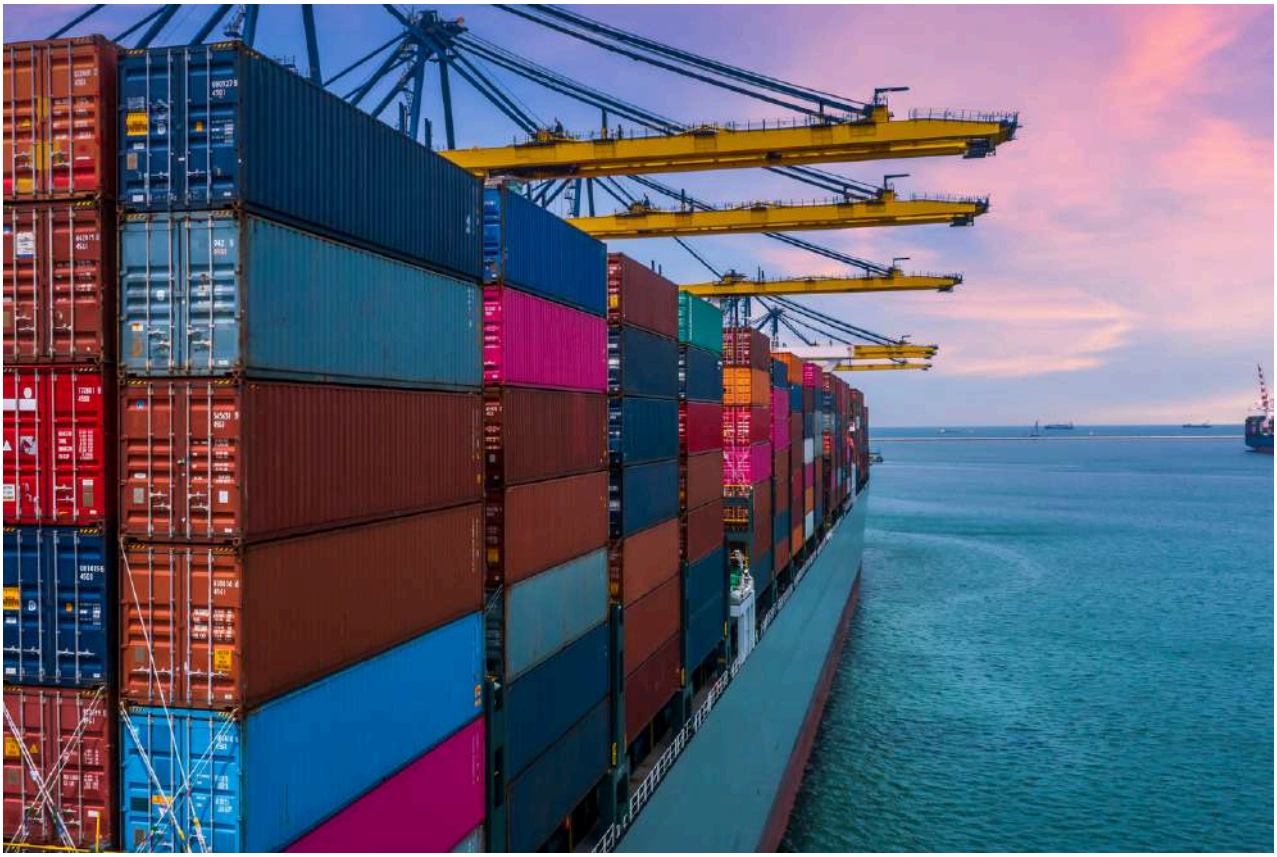

Bu, mürettebatın en son teknolojiler ve uygulamalar konusunda bilgi sahibi olmasını sağlar. Sürekli eğitim ve güncellemeler, gemi personelinin her zaman en iyi güvenlik uygulamalarına uygun olmasını garanti eder.

3. Teknoloji ve STCW'nin Entegrasyonu

Gelişen teknolojilerin ve STCW standartlarının entegre bir şekilde uygulanması, gemilerdeki çatışma önleme sistemlerinin etkinliğini artırır. Örneğin, AIS ve radar sistemlerinin etkin kullanımı, STCW standartları doğrultusunda verilen eğitimlerle desteklenir. Bu entegrasyon, hem teknolojinin en verimli şekilde kullanılmasını hem de personelin teknolojik gelişmelere uyum sağlamasını mümkün kılar.

4. Gelecek Perspektifleri

Gelecekte, denizcilik teknolojilerinin ve STCW standartlarının daha da gelişmesi beklenmektedir. Otonom gemiler ve yapay zeka uygulamalarının yaygınlaşmasıyla birlikte, STCW'nin bu yeni teknolojilere uyum sağlaması ve mürettebatın bu sistemleri etkin bir şekilde kullanabilmesi için gerekli eğitimlerin verilmesi önem kazanacaktır.

Sonuç

Gelişen teknolojiler, gemilerdeki çatışma önleme sistemlerinin etkinliğini önemli ölçüde artırmıştır. Otomatik Kimlik Sistemi, gelişmiş radar sistemleri, çatışma önleme yardımcı sistemleri ve otonom gemiler gibi yenilikler, deniz güvenliğini artırmada büyük rol oynamaktadır.

STCW, bu teknolojilerin etkin kullanımını destekleyen eğitim ve sertifikasyon standartları sunarak mürettebatın bilgi ve becerilerini güncel tutar. Teknolojinin ve STCW standartlarının entegrasyonu, denizcilik sektöründe güvenliği artırmak için kritik bir adımdır ve gelecekteki gelişmeler bu süreci daha da ileriye taşıyacaktır.

YAZAN | MUSTAFA SEMİH KARCI

TARİHTEKİ MÜPHEMLİĞİ MODERN DÜNYADAN ANLAMAYA ÇALIŞMAK

YAZAN | VAHAP ATEŞOĞLU

Etrafımızda hızla akıp giden dünyayı anlamanın en önemli yollarından biri, modernleşme olgusunun hayatımızda nasıl bir yer edindiğini kavramaktır. Bu süreci daha net bir şekilde analiz edebilmek için birkaç kategorik örnek vermek faydalı olabilir. Böylece modernitenin nelere yol açtığı ve hangi alanları etkileyebildiği daha açık bir şekilde ortaya koyulabilir.

En sık dile getirilenlerden başlamak gerekirse, günümüzde bireyler giderek daha fazla tektipleşmektedir. Modern olmanın bir ufuk gibi sunulduğu bu dönemde, bu ufka gönülsüz bakan kişilerin çabaları dahi sonraki nesiller üzerinde pek etkili olamamaktadır. İnsanlar artık yalnızca eğitim basamaklarını geçmek için değil, kazandıklarını sosyal medyada sergilemek veya burada gördükleri yerlere gidip harcamak için, sosyal statülerini yükseltmek adına çalışıp çabalamaktadır. Neredeyse herkes aynı şeylerden zevk almakta (yemek, içmek, seyahat) ve aynı şeylerin (filmlerdeki gibi bir aşk hayatı, özgürce seyahat edebilme vb) hayalini kurmaktadır.

Yine de, kapitalist bir tüketim toplumunda ürün çeşitliliğinin aldatıcı bir renk cümbüşü yarattığını unutmamak gerekir. Yüzeysel farklılıkların ardında, aslında zamanımızın tektipleştirdiği "makbul" bir tüketim ve yaşam biçimi yatmaktadır. Elbette her durum bu genellemenin kapsamına girmeyebilir, ancak yadsınamaz bir gerçek vardır: Modern dünyada var olabilmek için belirli şeyleri tüketmiş olma talep edilmektedir.

Bu bağlamda, modern bireyden beklenenler oldukça nettir: Belirli yerleri gezip görmüş, belli bir giyim tarzını benimsemiş, modern sosyalleşme becerilerini (örneğin, davetlerde iş/sanat konuşabilme veya gerektiğinde ikili ilişkiler kurabilme) içselleştirmiş ve daha da önemlisi zihin yapısını moderniteye göre şekillendirmiş olmalıdır.

Peki, bu durumu bu kadar rahatsız edici kılan nedir? Bu, zaten kaçınılmaz bir sürecin doğal bir sonucu mudur, yoksa giderek yozlaşan bir dönemin eseri mi? Gerçekten eleştirilmesi gereken bir zamanı mı yaşıyoruz, yoksa söylediklerimiz yalnızca boş bir çaba, havanda su dövmekten mi ibaret?

Bu son sorulara derinlemesine dalmadan önce, modernitenin şekillendirdiği zihin yapısı meselesini biraz açmak istiyorum. Çünkü bu konu, yazının sonunda varmak istediğim noktaya ulaşmak için etkili bir araç olacaktır.

Burada kastettiğimizi basitçe şöyle açıklayabiliriz: Aydınlanma düşüncesinin ve Kartezyen felsefenin en büyük mirası, tek bir hakikate ulaşmak için aklın bir araç olarak kullanılmasıdır. Bu anlayış çerçevesinde, zihinlerdeki belirsizlik ya da müphemlik olabildiğince arındırılmaya çalışılır; zira tek bir hakikatin var olduğu kabul edildiğinde, böyle bir belirsizliğe zaten ihtiyaç kalmaz. Çatışmaların çözümünde de akıl devreye girer, farklı olasılıklar değerlendirilir ve bunlardan biri hakikat olarak kabul edilir.

müphem.

Arapça *bhm kökünden gelen mubham (مبهم)*
Anlamı belirsiz veya net olmayan bir şeyi ifade eder. Bu kelime, genellikle netlikten uzak veya açıkça anlaşılamayan bir konuyu tanımlamak için kullanılır.

Bu şekilde özetlediğimiz modernite zihniyeti, aslında hayatımıza inanılmaz derecede nüfuz etmiş ve davranışlarımızı, algılarımızı derinden şekillendirmiştir.

İzninizle, yazının gidişatını farklı bir düzleme çekmek istiyorum. Amacım, içinde bulunduğumuz düzlemde yaşanan olgular üzerinden bir farkındalık geliştirmemize olanak sağlamak. Varmamızı istediğim farkındalık ise sahip olduğumuz bu zihin yapısının, nihayetinde bizi dışlayıcı, tahammülsüz ve hoşgörüsüz bireylere dönüştürdüğüdür.
Günümüzde artık herkes bir fikre sahiptir ve çoğu, bu fikirlerinin kesin hakikat olduğuna inanmıştır:

- *"Mülteciler gitmelidir/kalmalıdır."*
- *"Sokaklar köpeklerden temizlenmelidir/temizlenmemelidir."*
- *"Bazı insanlar parti tercihlerinden dolayı vatan hainidir/gerizekalıdır."*
- *"Sekülerleşmeye/dindarlaşmaya karşı mücadele edilmelidir."*

Bu örnekler, daha radikal tartışmalara da evrilebilir:

- *"Demokrasi benimsenmesi/terk edilmesi gereken bir yönetim biçimidir."*
- *"Kemalist milliyetçilik bir devlet politikası olarak korunmalıdır/tasfiye edilmelidir."*

Burada, birbirine tamamen zıt pozisyonlar sunduğuma aldanmayın. Bahsettiğim "hakikate sahip olma" iddiası, aslında birbirine yakın görüşlerde dahi mevcuttur ve bu durum, benzer pozisyonlar arasında bile ayrışmalara yol açabilir.

Modern dünyada "zihin yürütme" dediğimiz eylem, aklı hakikate ulaşmanın bir aracı olarak kullanmayı hedefler. Ancak bu süreçte varılan sonuçlar, kendilerini hakikat olarak görüp, kendilerinden farklı olanları inkâr etmeyi adeta bir görev haline getirir. Tam da bu nokta, günümüzde bizi öyle bir duruma getirmiştir ki farklı söylemler bir arada var olmayı başaramamakta, insanlar bu çeşitliliğe tahammül dahi edememektedir.

Farklı bir söylemin varlığı, bireylerin zihninde rahatsızlık yaratmakta ve bu söylemin tamamen ortadan kaybolmasını içten içe arzu etmelerine yol açmaktadır. Bu tutum, söylemlerine rahatsız edici bir şiddet ve dışlayıcılık olarak yansır: Karşı taraf, savunduğu fikirlerden ötürü susturulması ve kamusal alandan silinmesi gereken bir figür haline gelir. Çünkü onların gözünde, bu farklı düşünceler meşru görülmeyen bir noktada durmakta, dolayısıyla bu fikirlerin ve savunucularının tasfiyesi bir zorunluluk olarak algılanmaktadır. Bu genel hatlarıyla özetlemeye çalıştığım bakış açısının, epistemolojik tartışmaların merkezinde yer aldığı, konuya biraz aşina olanlar için açıkça fark edilebilir bir durumdur.

Bu metni yazarken bana ilham veren eserler arasında Alman şarkiyatçı ***Thomas Bauer***'in ***Müphemlik Kültürü ve İslam ile Dünyanın Tekdüzeleşmesi – Müphemlik ve Çeşitlilik Kaybı Üzerine*** adlı kitapları bulunmaktadır. Özellikle, Tahsin Görgün Hoca'nın ikinci esere yazdığı takdim yazısı da Bauer'in yaklaşımını, yani farklı söylemlerin bir arada var olabilmesi için hayatımıza kazandırılması gereken hoşgörü ve müphemlik kültürünü gayet sağlam bir zeminde tartışmaktadır. Ancak burada, bu eserlere sadece atıfta bulunmakla yetinelim. Gayretimiz, mevcut durumda son derece normal kabul edilen bazı reflekslerin aslında her zaman doğal ve değişmez olmadığını göstermekle sınırlı kalsın.

Bu yazı, insanlara bu mesele üzerinde biraz daha düşünmeleri için bir vesile olabilirse, amacına ulaşmış olacaktır.

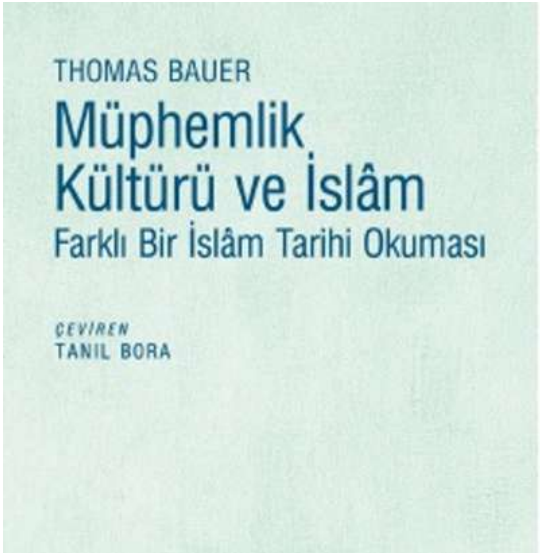

Sağlık Bilimleri Öğrencilerinde *Ölüm Kaygısı ve* Psikolojik İyi Oluş İlişkisi

Ölüm düşüncesi, insan yaşamını kaçınılmaz biçimde etkileyen bir olgudur. Ancak aşırı, ölçüsüz ve patolojik boyutlara ulaşan ölüm kaygısı, bireyin psikolojik sağlığını olumsuz etkileyebilmektedir (Köknel, 1985). Bu araştırma, Hasan Kalyoncu Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi öğrencilerinde ölüm kaygısının psikolojik iyi oluş üzerindeki etkisini incelemeyi amaçlamaktadır. Çalışma, seçkisiz örneklem yöntemiyle belirlenen 63 kadın ve 37 erkek olmak üzere toplam 100 katılımcı ile gerçekleştirilmiştir. Araştırmada, katılımcılara Ölüm Kaygısı Ölçeği ve Psikolojik İyi Oluş Ölçeği uygulanmıştır. Araştırma, sağlık çalışanlarının mesleki gereklilikler nedeniyle sık sık ölüm gerçeğiyle yüzleştiği bir bağlamda, ölüm kaygısının psikolojik etkilerine dikkat çekmeyi hedeflemektedir.

Ölüm kaygısı, insanın varoluşsal bir gerçeği olan ölümü düşünmesiyle başlayan ve hayat boyunca süren bir duygu durumudur. Bireyin, yok olma düşüncesiyle başa çıkmaya çalışırken yaşadığı bu kaygı, aynı zamanda kişisel gelişimini de etkileyebilmektedir. Tarih boyunca birçok filozof ve düşünür, ölüm olgusunu farklı perspektiflerden ele almış; modern psikolojide ise bu konu 20. yüzyılda ele alınmaya başlanmıştır. Freud, ölümle ilgili kaygıların esasen çocukluk döneminde çözülememiş çatışmaların bir yansıması olduğunu öne sürmüştür. Jung ise ölümü bireyselleşme sürecinin bir parçası olarak değerlendirmiştir. Varoluşçu bir yaklaşım benimseyen Yalom, ölüm kaygısının yaşamın her döneminde var olduğunu ve bireyin enerjisinin bir kısmını bu kaygıyı yenmek için harcadığını belirtmiştir. Günümüzde tıbbi ve teknolojik ilerlemeler, ölümü manevi bir olgu olmaktan çıkarıp, mücadele edilmesi gereken bir durum olarak konumlandırmıştır. Bu durum, sağlık çalışanları üzerinde suçluluk ve yetersizlik duyguları oluşmasına zemin hazırlayabilir. Sağlık çalışanları ve sağlık bilimleri öğrencileri, hasta bireylerin iyileştirilmesi sorumluluğunu taşırken, ölümün kaçınılmaz olduğu durumlar karşısında farklı duygusal ve psikolojik etkiler yaşayabilmektedir.

Özellikle dramatik ölümler, sağlık personelinde kaygı ve depresif ruh hali oluşturabilir. Psikolojik iyi oluş kavramı ise ilk kez 1969'da Bradburn tarafından kullanılmış ve olumlu duyguların olumsuz duygulara baskın olması ile açıklanmıştır. Ancak, Bradburn'un çalışmaları daha çok öznel iyi oluş kavramına odaklanmıştır (Akdoğan ve Polatçı, 2013). Ryff (1989), psikolojik iyi oluşu olumlu psikolojik işlevsellik olarak tanımlamış ve bu durumu kendini kabul, olumlu ilişkiler, çevresel hakimiyet, özerklik, yaşam amacı ve kişisel gelişim gibi altı temel boyut üzerinden açıklamıştır. Bu araştırma, sağlık bilimleri fakültesi öğrencilerinde ölüm kaygısının psikolojik iyi oluş ve psikososyal yaşam üzerindeki etkisini incelemeyi amaçlamaktadır.

Araştırma Soruları

1. Sağlık Bilimleri Fakültesi öğrencilerinde ölüm kaygısı ile psikolojik iyi oluş arasında bir ilişki var mıdır?
2. Ölüm kaygısı, öğrencilerin psikososyal yaşamlarını nasıl etkilemektedir?

Bu araştırma, sağlık bilimleri öğrencilerinde ölüm kaygısının psikolojik iyi oluş üzerindeki etkisini belirlemeyi hedeflemektedir. Ölümle sıkça karşılaşan sağlık çalışanlarının psikolojik durumu, yalnızca bireysel refah açısından değil, aynı zamanda hizmet sundukları hastalar ve kurumlar açısından da kritik bir öneme sahiptir. Araştırma sonuçlarının, ölüm kaygısını azaltmaya yönelik eğitim ve seminer çalışmalarına zemin hazırlaması beklenmektedir. Ayrıca, bu çalışma, ölüm kaygısı konusundaki literatüre katkı sunmayı amaçlamaktadır.

Araştırmanın örneklemini, Hasan Kalyoncu Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesinde öğrenim gören ve seçkisiz örneklem yöntemiyle belirlenen 63 kadın ve 37 erkek öğrenci oluşturmuştur. Katılımcılara araştırmanın amacı açıklanmış ve gönüllülük esasına dayalı olarak çalışmaya katılımları sağlanmıştır.

YAZAN | ENES KARADENİZ

Araştırma için gerekli etik izinler alındıktan sonra katılımcılara Ölüm Kaygısı Ölçeği ve Psikolojik İyi Oluş Ölçeği uygulanmıştır.

Ölçüm Araçları

1. Ölüm Kaygısı Ölçeği:

Templer ve arkadaşları (1970) tarafından geliştirilmiş, Şenol (1989) tarafından Türkçeye uyarlanmıştır. Ölçek, bireylerin ölümle ilgili düşüncelerini ve bu düşüncelerin yarattığı kaygıları ölçmek amacıyla kullanılmaktadır. 15 maddeden oluşan ölçek, ikili Likert formatında düzenlenmiştir. Doğru yanıtlara 1 puan verilirken, yanlış yanıtlar puanlanmamaktadır. Puan aralığı 0-15 arasında değişmektedir ve yüksek puanlar, daha yüksek düzeyde ölüm kaygısını ifade etmektedir.

2. Psikolojik İyi Oluş Ölçeği:

Katılımcıların olumlu ve olumsuz duygularını, kendini kabul düzeylerini, yaşam amaçlarını ve kişisel gelişimlerini ölçmek amacıyla kullanılmıştır.

Sonuç

Bu araştırma, ölüm kaygısının bireylerin psikolojik iyi oluş düzeyi üzerindeki etkisini anlamayı ve bu konuda farkındalık oluşturmayı amaçlamaktadır. Elde edilen bulguların, sağlık çalışanları ve öğrenciler için kaygıyı azaltıcı stratejiler geliştirilmesine katkı sağlaması beklenmektedir. Sağlık bilimleri öğrencilerinin eğitim sürecinde, ölüm gerçeğiyle başa çıkmayı öğrenmelerine yönelik uygulamaların artırılması, hem bireysel hem de mesleki gelişimlerine katkı sunacaktır.

Kaynakça

- Akdoğan, A., & Polatcı, S. (2013). Psikolojik sermayenin performans üzerindeki etkisinde iş-aile yayılımı ve psikolojik iyi oluşun etkisi. Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, 17(1), 273-294.
- Ayten, A. (2009). Üniversite öğrencilerinde ölüm kaygısı: Türk ve Ürdünlü öğrenciler üzerine karşılaştırmalı bir araştırma. Dinbilimleri Akademik Araştırma Dergisi, 9(1), 85-108.
- Cimete, G. (2002). Yaşam sonu bakım: Ölümcül hastalarda bütüncül yaklaşım. Nobel Tıp Kitabevleri.
- Eser, S. Y., Fidaner, H., Fidaner, C., Elbi, H., Eser, E., & Göker, E. (1999). Yaşam kalitesinin ölçülmesi: WHOQOL-100 ve WHOQOL-Bref. 3P Dergisi, 7(2), 5-13.
- Fidan, D., Ünal, B., & Demiral, Y. (2003). Sağlığa ilişkin yaşam kalitesi kavramı ve ölçüm yöntemleri. Sağlık ve Toplum, 13(3), 3-8.
- Kadriye, A. V. C. I., & Kayıhan, P. A. L. A. (2004). Uludağ Üniversitesi Tıp Fakültesinde çalışan araştırma görevlisi ve uzman doktorların yaşam kalitesinin değerlendirilmesi. Uludağ Üniversitesi Tıp Fakültesi Dergisi, 30(2), 81-85.
- Karakuş, G., Öztürk, Z., & Tamam, L. (2012). Ölüm ve ölüm kaygısı. Arşiv Kaynak Tarama Dergisi, 21(1), 42-79.
- İnci, F., & Öz, F. (2012). Palyatif bakım ve ölüm kaygısı. Psikiyatride Güncel Yaklaşımlar, 4(2), 178-187.

Estetiğin Sırrı

YAZAN | MELİKE SEMERCİ

Estetik, genel anlamda “duyularımızla algıladığımız güzellik” kavramını ifade eden, kökleri Antik Yunan’da “duymak ve algılamak” anlamına gelen bir terime dayanan bir disiplindir. Estetik, felsefi bir alan olarak güzelin değerlendirilmesi, beğenilerin yargılanması ve duyusal değerlerin incelenmesi gibi konular üzerine yoğunlaşır. Ancak günümüzde estetik, felsefi bağlamından bağımsız bir şekilde, özellikle güzellik algısını ifade etmek amacıyla sıkça kullanılmaktadır. Modern dünyada bu algı, fiziksel görünüşe odaklanan bir anlayış üzerinden şekillenmektedir.

Günümüz insanı için güzellik kavramı, gençlerden yaşlılara kadar herkesin ilgi odağı haline gelmiştir. Özellikle estetik müdahaleler, güzellik kalıplarını tek bir tipte sabitleyen bir anlayışı yaygınlaştırmıştır. İnsanlar, her gün fiziksel görünümlerini yeniden değerlendirerek kendilerinde yeni kusurlar keşfetmekte ve bu kusurları gidermek için estetik dünyasına adım atmaktadır. Cilt bakımları, yüz gerdirme işlemleri, dolgu, botoks ve çeşitli ameliyatlar bu sürecin birer parçası haline gelmiştir. Estetik operasyonlara harcanan paralar, birçok kişi için kendilerini ideal görünüme bir adım daha yaklaştıran bir yatırım olarak algılanmaktadır. Ancak bu süreçte, değişen güzellik algısının sürekli bir takip ve uyum çabasını zorunlu kıldığı göz ardı edilmektedir.

Medya, güzellik algısının oluşumunda belirleyici bir rol oynamaktadır. Günümüzde sosyal medya platformları, bireyleri fiziksel görünüşleri üzerinden değerlendirerek bir yarış ortamı yaratmaktadır. Medya, bireylerin yalnızca belirli güzellik standartlarına uygun olduklarında varlık gösterebileceğini dayatmaktadır.

Bu dayatma, bireylerin kendilerini yetersiz hissetmesine yol açarak fiziksel görünüme odaklanan bir döngüyü beslemektedir. İnsan doğası gereği, geniş kitlelerin ortak davranışları bireyleri etkiler ve çoğu zaman aynı yöne sürükler.

Bu noktada, durup düşünmek ve bakış açımızı değiştirmek gereklidir. Acaba asıl sorun bedenlerimizde mi yoksa çevremizde ve kendimizde değiştiremediğimiz bazı gerçeklerde mi yatıyor? Daha da önemlisi, bu gerçekler yalnızca bedenimizi değiştirerek çözülebilir mi?

Cevap aslında ortadadır. Fiziksel değişimle kendimizi tam anlamıyla tamamlayamayız. Sorun çok daha derinlerde, bireyin kendini ve gerçek kimliğini keşfetme ihtiyacında yatmaktadır. Bu yolculuk, varoluşsal bir pencere açmayı gerektirir. Kimi zaman okumak, dinlemek, izlemek ya da bir başkasının tecrübelerinden faydalanmak bu sürecin bir parçası olabilir. Önemli olan, bu yolda bir adım atmak ve dış görünüşümüzün ötesine geçerek kendi özümüzü keşfetme mücadelesi vermektir.

Ancak bu şekilde, kendimizi tüm benliğimizle kucaklayan ve gerçek varlığımızı hisseden bireyler olabiliriz. Güzelliğin yalnızca dış görünüşle sınırlı olmadığını ve kendimizi derinlemesine tanımanın çok daha anlamlı bir yolculuk olduğunu fark etmemiz dileğiyle...

Kaynakça

- Vikipedia, Estetik, [Erişim Tarihi: 01.09.2024] (https://tr.wikipedia.org/wiki/Estetik)
- Sophos Akademi, Filozofların Estetik Felsefesi Anlayışları, [Erişim Tarihi: 01.09.2024] (https://sophosakademi.org/filozoflarin-estetik-felsefesi-anlayislari/)

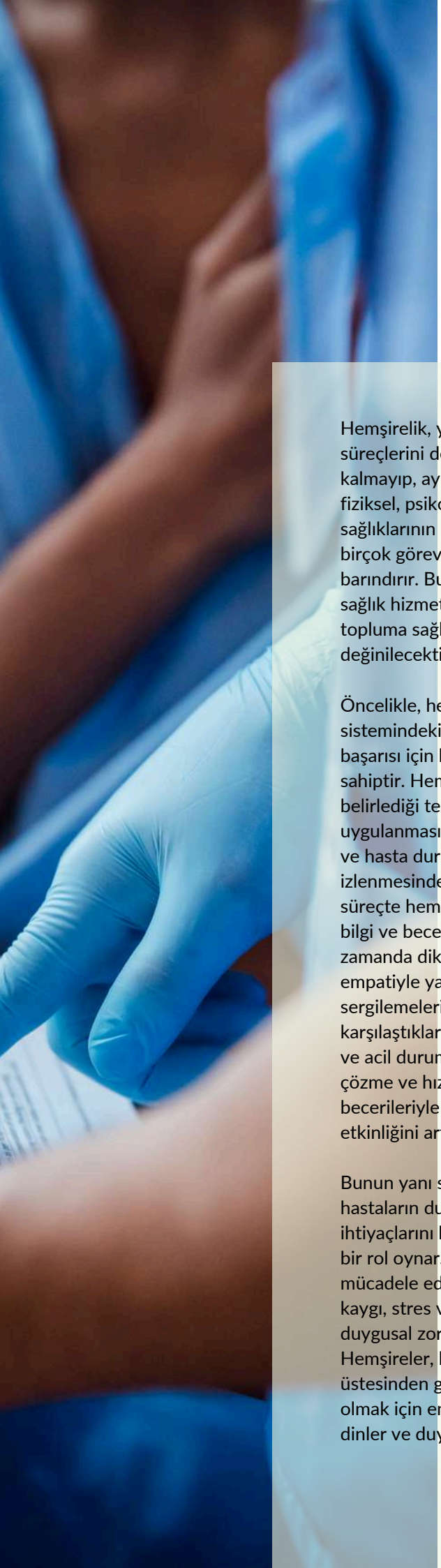

Hemşireliğin Önemi ve *Toplumdaki Rolü*

Hemşirelik, sağlık sisteminin temel taşlarından biri olarak, bireylerin sağlık ihtiyaçlarının karşılanmasında ve sağlık hizmetlerinin sürdürülebilirliğinde kritik bir rol üstlenmektedir.

Hemşirelik, yalnızca tedavi süreçlerini desteklemekle sınırlı kalmayıp, aynı zamanda bireylerin fiziksel, psikolojik ve sosyal sağlıklarının iyileştirilmesine yönelik birçok görev ve sorumluluk barındırır. Bu yazıda, hemşireliğin sağlık hizmetlerindeki önemine ve topluma sağladığı katkılara değinilecektir.

Öncelikle, hemşirelerin sağlık sistemindeki rolü, tedavi süreçlerinin başarısı için hayati bir öneme sahiptir. Hemşireler, doktorların belirlediği tedavi planlarının uygulanmasından, ilaç yönetiminden ve hasta durumlarının sürekli izlenmesinden sorumludur. Bu süreçte hemşirelerin yalnızca tıbbi bilgi ve becerileri değil, aynı zamanda dikkatli, özenli ve empatiyle yaklaşan bir tutum sergilemeleri gereklidir. Hemşireler, karşılaştıkları çeşitli sağlık sorunları ve acil durumlar karşısında problem çözme ve hızlı karar alma becerileriyle sağlık hizmetlerinin etkinliğini artırır.

Bunun yanı sıra hemşireler, hastaların duygusal ve psikolojik ihtiyaçlarını karşılamada da önemli bir rol oynar. Sağlık sorunlarıyla mücadele eden bireyler genellikle kaygı, stres ve belirsizlik gibi duygusal zorluklar yaşarlar. Hemşireler, bu zorlukların üstesinden gelmelerine yardımcı olmak için empati yapar, onları dinler ve duygusal destek sağlar. Söz konusu yaklaşım, hastaların tedaviye uyumlarını güçlendirirken, iyileşme süreçlerini de hızlandırır.

Toplumda hemşirelerin değerinin ve rolünün doğru bir şekilde anlaşılması, bu mesleğe duyulan saygıyı artırmanın yanı sıra sağlık hizmetlerinin kalitesini de yükseltecektir. Hemşirelik yalnızca bir meslek değil, aynı zamanda insan hayatını iyileştirme ve destekleme misyonunu taşıyan kutsal bir görevdir. Sağlık sisteminin her seviyesinde aktif bir rol üstlenen hemşireler, bireylerin yaşam kalitesini artırmak ve sağlık hizmetlerinin sonuçlarını iyileştirmek için çalışır.

Sonuç olarak, hemşirelik mesleği sağlık sisteminin işlerliğinde ve bireylerin yaşam kalitesinde vazgeçilmez bir yere sahiptir. Hemşireler, yalnızca fiziksel sağlık hizmetleri sunmakla kalmaz, aynı zamanda duygusal ve sosyal sağlık alanlarında da bireylerin yanındadır.

Bu nedenle, hemşirelik mesleğinin toplumsal öneminin anlaşılması ve bu mesleğe gereken değerin verilmesi büyük bir gerekliliktir. Hemşireler, sağlık hizmetlerinin her alanında toplum sağlığının korunması ve iyileştirilmesinde temel bir güç olarak varlıklarını sürdürecektir.

YAZAN | ROJİN BAŞAR

Yayınlanmasını istediğiniz yazılarınızı mail üzerinden bizlere ulaştırabilirsiniz.

Bizi sosyal medyadan takip etmeyi unutmayın!

adev_tr

Adil Efendi Vakfı

adev_tr

Adil Efendi Vakfı

Halıcılar Cad. Emek Plaza 1/5
Fatih/İSTANBUL

İletişim
adilefendivakfi@gmail.com